

Erkek Başka Adam Başka

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ. وَصَلَّى اللَّهُ وَسَلَّم عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ أَجْمَعِينَ.

Âlemlerin Rabbi Allah'a hamd, Efendimiz Muhammed aleyhisselama, ailesine, ashabına salat ve selam olsun.

Dersimize Buharî, Müslim, Tirmizî ve Ahmed bin Hanbel'in Müsned'inde rivayet edilen bir hadis-i şerif ile başlayıp bereketinden de istifade etmek isteriz.

Ashab-ı kiramdan Enes ibni Malik radiyallahu anh anlatıyor:

Adı Enes olan bir amcam vardı. Bu amcam Bedir savaşına katılmamıştı. Ashab-ı kiram Medine'ye Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem zaferiyle dönünce çok mahzun olmuş, böyle bir savaşa katılıp ecir kazanamadığından mahrumiyet hissetmiş, kendi kendine yemin ederek, "Allah bana Peygamber'in bir savaşa daha girdiğini gösterirse ben de neler yapacağımı Allah'a göstereceğim" demişti.

Uhud günü Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem Mekkeli müşriklerle savaşınca, bu sahabe ki adı Enes ibni Nadr idi, ashab-ı kiram ile birlikte savaşa katılmıştı. Ashabın Uhud hadiselerinde gösterdiği yüreklilik ve savaşın genel seyri herkesin malumudur.

Resûlullah aleyhisselamın da yaralandığı bir esnada Enes ibni Nadr, Sad ibni Muaz ile karşılaşiyor. Ona neler olup bittiğini, kaçışmalar ve hareketliliklerin neden olduğunu sorunca vaziyeti ve müminlerin perişanlığını öğreniyor, sonra da "Sad! Rabbime yemin olsun ki cenneti şurada görüyorum!" diyerek kılıcını kaptığı gibi müşriklerin arasına hücum ediyor.

Uhud savaşında yaşanan hezimet ashab-ı kiramın hatası neden olmuştu. Enes ibni Nadr'ın savaş sırasında şöyle dediği de haber verilmiştir: "Ya Rabbi, Müslümanlar'ın gösterdiği bu gevşekliği kabul etmiyorum ve bunların yaptığı hatadan sana sığınıyorum." Müşriklerle giriştiği mücadelede şehit edilen bu mübarek sahibinin üzerinde seksenden fazla yara izi bulunmuştur. Hatta o kadar ki hemen hemen bütün organları kopmuş durumda olduğundan kimliğini kız kardeşi, parmağındaki bir yaradan tespit etmiştir.

Savaştaki bir anda Enes ibni Nadr, bir grup sahibinin oturmakta olduğunu görmüştü. Onlara ne yaptıklarını sorunca, "Muhammed aleyhisselam öldürüldü" cevabını aldı. Uhud'daki hezimetin esas nedenlerinden biri de müşriklerin bir boşluk vaktinden faydalanıp "Muhammed'i öldürdük!" diye bağışmaları ve ashab-ı kiramın bu yaygara sebebiyle yaşadığı panikti. Sahabe-i kiram bu panik üzerine askerî taktik gereği itiraz yükseltmemişler, "hayır, Peygamber yaşıyor" dememişlerdi çünkü deseler Peygamber'in yaşıyor olduğu şöyle dursun, harp meydanının tam olarak neresinde bulunduğu anlaşılacaktı.

Yerinde çöküp kalakalmış ve büyük hüsrana yaşamış o sahabileri gören Enes ibni Nadr, "Resûlullah öldürüldüyse bunun çaresi oturmak değil ki, onun öldürüldüğü dava için kalkın biz de ölelim!" demiş ve düşman saflarına dalmış. Dalış o dalış...

O sahibinin yeğeni ve bize bu hadiseyi anlatan Enes ibni Malik radiyallahu anh, Ahzab suresinin 23. ayetinin amcası hakkında indiğini düşündüklerini söylüyor. O ayette Allah Teâlâ şöyle buyurmaktadır:

مِنَ الْمُؤْمِنِينَ رِجَالٌ صَدَقُوا مَا عَاهَدُوا اللَّهَ عَلَيْهِ

"Müminlerden öyle erkek adamlar vardır ki onlar Allah'a verdikleri sözde durdular."

Bu ayet-i kerimede Allah'ın müminler içinden 'erkek adamlar'ı ayırmasını kendimize bir ders ve öğüt malzemesi olarak görmeliyiz. Ayetin başındaki "mine'l-mü'minîne" ifadesi zaten "erkek müminler"

manasına geliyorken hemen sonraki kelimeyle “adamlar” ibaresi geçmiştir. O adamlar Enes ibni Nadr, Hamza bin Abdülmuttalib, Musab bin Umeyr radiyallahu anhüm gibi kahramanlardır.

O gün Resûl-i Ekrem’in arkasında, savaştan önce namaz kılanlar en azından bin kişiydi. O gün için sabah namazına kadınların gitmediğini de hesaba kattığımızda cemaatin tamamının erkek olduğu bilgisi elimizdedir. Fakat çok değerli sahabilerin de bulunduğu o büyük kadro içinden yalnızca Enes ibni Nadr için “adam” ifadesi kullanılıyor. Bu ayrıntıdan anlarız ki esasen erkek olmak başka adam olmak başka şeydir. İnsan erkek olabilir, sakalı çıkabilir, sarık sarabilir ama adam olmak başka bir meziyettir.

Ahzab suresinin 23. ayetinden yola çıkarak erkek olmak ile adam olmanın farkını düşünmek zorundayız. Adamlık cisme-boya göre değildir.

Adam olmak Resûlullah öldürülmüşse matem tutmanın yapılacak iş olmadığını, kalkıp onun ardından ölmenin iş olduğunu haykırabilmektir. Mevrit töreni düzenleyip tatlılar-şekerler dağıtmak erkek işi olabilir de adamlık değildir.

Adamlık Enes ibni Nadr’ın yaptığı ayarında bir şeylerdir, yürek işidir.

Adam, kalbi mescitlere kilitlenmiş olandır.

Adam, en cazip zina fırsatında bile Allah korkusunu ön planda tutandır.

Adam, verdiği sadakayı kendi sol elinden bile gizleyecek kadar Allah rızası uman insandır.

Adam, şeytanın fitne tuzakları önünde erimeyen, en cazip faiz teklifleri karşısında bile sendelemeyendir.

Adam, bin daire alma fırsatı bile önüne çıksa şüpheli parayla iş tutmayan ve gecekonduunda huzurla oturandır.

Adam, bol paralı ticaret yapan değil parasını helal kullanarak ticaret yapandır.

*

Abdullah ibni Mesud radiyallahu anh Mekke döneminde ashab-ı kiramın ilk iman edenlerindedir. Kur’an-ı Kerim’i müşriklere karşı alenen okuma cesareti gösteren ilk yığıttir. Aynı zamanda ashab arasında Kur’an’ı en iyi bilenlerden olduğu gibi en fazla hadis rivayet edenlerindedir de. Bir gün Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem de bulunduğu bir mecliste Efendimiz ona, “şu ağaca çık da bize meyve getir” buyurmuş. O da ağaca çıkmış, meyve toplamaya başlamış. Fakat o kadar zayıf bir bedeni varmış ki bacakları ağacın dallarına benzemiş. Bunu gören sahabiler de işi espriye vurarak, “bunun hangisi ayak hangisi dal” diye şaka etmişler.

Espriyi duyan Peygamber aleyhisselam şöyle söylemiş: “Şu Abdullah ibni Mesud’un ayakları size zayıf geldi değil mi... Allah’a yemin ederim ki kıyamet gününde onun tek ayağı Allah katında Uhud dağından daha ağır gelecektir.”

Zira Allah onu bedeninin hacmine göre değil kalbindeki imana göre ölçüyordu. Allah bir oturuşta kuzunun tamamını yiyene veya pala bıyığıyla heybetli görünene adam demiyor. Onun adam dediği, Rahman suresi indiği zaman onu Ebu Cehil’in önünde kimin okuyabileceği sorulunca ileri çıkandır. Bunu başaran Abdullah ibni Mesud, “ben okurum ya Resûlallah” dediğinde Efendimiz aleyhisselam bir an tereddüt gösterip “Abdullah, sen iri cüsseli biri değilsin, Ebu Cehil seni yere serer” buyurmuştu. Sonra da yine sahabe-i kirama dönüp sureyi Ebu Cehil’in yüzüne karşı okuyabilecek birilerinin olup olmadığını sordu. Ömer radiyallahu anh o sıralar henüz iman etmemişti ve ashabın arasında cesaretiyle parlayan isimler yoktu. Abdullah ibni Mesud kalem gibi bacaklarıyla yine ileri çıktı.

Ebu Cehil'in önüne gitti, "otur, sana Allah'ın ayetlerini okuyacağım" dedi. Vücut küçük ama yürek dağ gibi. O mübarek sahabi daha bir sayfa kadar bile okumamışken Ebu Cehil bir yumruk darbesiyle onu kanlar içinde bıraktı. Abdullah ibni Mesud kanlar içinde Efendimiz aleyhisselamın yanına geri döndü.

Ashab-ı kiram arasında böyle adamlar vardı.

Dinlediği haberlerden, aldığı duyumlardan, afet haberi duydukça evine kapanma isteği artan değil yüreklenip cesareti artan ve Allah'a itimadını daha da sağlamlaştıranlar işte bu adamlığın devamı olabilirler. İnsanlar karısını bir tokatla yere serebilen kişiye erkek diyor olabilirler ama Resûlullah aleyhisselamın adam dediği, sinirlendiğinde nefesine hâkim olandır. Başkasının sırtını yere getirmek değil kendi nefsinin sırtını yere çalabilmek pehlivanlıktır.

Musab bin Umeyr, henüz delikanlılık çağında bir gençken gittiği Yesrib şehrini Resûlullah aleyhisselamın ellerine teslim edilecek hâle getirmişti. Gittiğinde önce kendine güzel bir bahçe ayarlamaya girişmemiş, bahçe şöyle dursun, mezar yeri bile belirleyememişti. 'Çocuklarının geleceği' için yatırım fırsatları düşünmeye vakti olmamıştı. Aradan geçen sekiz ayın ardından Resûlullah aleyhisselamın vassalam yazdığı mektubunda şehrin ona teslim edilmeye hazır olduğunu yazacak kadar canhıraş ve samimi çalışmıştı. Bir davetçi ve öğretmen olarak gittiği şehri devlet hâline getirmişti.

İşte, ayetin bahsettiği "adamlar"dan biri de oydu.

Erkeklik doğuştan gelen bir cinsî özellik olmasından dolayı insanın elinde değilken adam olabilmek herkesin elindedir. İmanını güçlendirmek, çevresine dikkat etmek adamlığa giden yolları açar. Erkeklik ile adamlık arasındaki farkı görmek istersek Ömer bin Hattab radiyallahu anha bakabiliriz. Abdullah ibni Mesud onun için, "biz zayıf başladık ama Ömer'in Müslüman olmasından beri hep güçlüyüz" demektedir.

Adamlığa bakınız; Müslüman oluyorsun ve sen Müslüman olduğun için İslam kendini güçlü hissediyor. Sonra yıllar geçiyor, ihtiyarlıyorsun, hastalanıyorsun ama İslam yine de güç kaybetmiyor. Öldüğün gün insanlar artık fitnenin kapısının açıldığını düşünerek matem tutuyor. Ömer bin Hattab yirmi yedi yaşında Müslüman olmuş, altmış üç yaşında vefat etmişti. Bu yalnızca otuz altı senelik Müslümanlığa işaret eder. Ama geçen bu kadar sürede Allah'ın dini onunla ayakta durmuş, Peygamber aleyhisselamın en güçlü desteği yine o olmuştu. O kadar ki Resûlullah aleyhisselam, onun girdiği vadiye şeytanın girmediğini buyurmuştu.

*

İnsanları makam arabalarına, yakışıklılıklarına, kıyafetlerine ve aile konumlarına göre değerlendirdiğimiz sürece sadece erkek-kadın ayrımı yapabiliriz. Yüreğe, fedakârlığa, takvaya ve dine hizmete göre değerlendirdiğimizde ise üçüncü bir sınıftan söz etmek zorundayızdır ki bu adamlıktır. Adamlık bıyık ve sakal taşıyan, küçükken sünnet edilen cinsiyetin adı değildir; kadından da adam olur. Ne kadınlar var ki adamın hasıdırlar. Nesibe radiyallahu anha böyle bir adamdı. Aişe, Hadice binti Huveylid, Âsiye, Meryem de öyleydiler. Âsiye'nin imanı milyara bölünse de hepimize dağıtılsa her birimiz ne büyük birer mücahit olurduk.

Adamlığın testi yürek üzerinden yapılır ve Allah'ın dini için ayağa kalkacak biri arandığında kalkan kişi adamdır.

Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem Efendimiz bu 'adamlık' ölçüsünü bize bir hadis-i şerifinde net biçimde öğretmektedir. Peygamber aleyhisselam bir gün ashabıyla birlikte otururken önlerinden bir delikanlının geçmekte olduğunu görüyor. Yanındakilere, "bu delikanlı hakkında ne dersiniz?" diye soruyor. Onlar da "saygın biridir, tam kız verilecek gençtir" diye görüş bildiriyorlar.

Biraz sonra başka biri geçiyor ve onun hakkında ne düşündüklerini de ashabına soruyor. Onlar da çulsuz biri olduğunu görünce o geçen hakkında, “buna ne kız verilir ne de geldiği yerde buyur edilir” diyorlar.

Bunun üzerine Peygamber aleyhisselam, “şu sizin ‘kız verilmez’ dediğiniz var ya, Allah katında diğerinin dünya dolusundan değerlidir” buyuruyor. Çünkü onlar değerlendirirken üstündeki kıyafetine, parasına ve varlıklı görünüşüne bakmışlardı; hâlbuki önemli olan yüreğinde ne sakladığıydı. Önemli olan Allah’ın sana cennetinde ne hazırladığıydı. Kaderinde Allah için feda edilmiş beden sahibi olmak veya olmamaktı ölçü. Araban var ama ne için, ne uğruna, ne yolunda kullandığını değerli olan. Villan olabilir ama onu Allah dostlarına, Allah’ın sevdiği kullara ve gariplere açıp açmadığını kıymetli olan.

Adamlık servetle, makam arabasında gezmekle değil yaratana hatırlamakla, helal yemekle, nesil yetiştirmekle ve şeriate hizmet etmektir. İlim okumakla, cahil kalmamakla, evde cemaatle namaz kılmaktır.

Şüphesiz ki adamlık sadece takvayla, zekât vermekle ya da mal u mülkümüzün dinî hizmete tahsis edilmesiyle değil bedenimizde bunu sergilemekle de ilgilidir. Resûlullah aleyhisselam Müslüman erkeklerin kadınlara benzemesini yasaklamış, kadın gibi giyinen erkeklere/erkek gibi giyinen kadınlara lanet etmiştir. Müslüman kadının erkek, erkeğin kadın sesi taklit etmesi de haramdır. Allah’ın yarattığı kıvamı bozmamak bu bakımdan adamlığa dâhildir.

Sahih hadis kitaplarımızın rivayet ettiği bir hadis-i şerifte Resûlullah aleyhisselatu vesselam, “kadınlaşacak işler yapan erkeklere lanet olsun” buyurmaktadır. Adamlığın fizikî boyutuna zarar vermemek, kadınların kadın olarak, erkeklerin de erkeklikte sabit kalmaları adamlığa dâhildir. Şeriatımız erkekler ile kadınların karma hâlde iş yapmasını yasaklarken bu faydayı da gözetmiştir. Bir düğünde erkekler ile kadınların iç içe olması yalnızca birbirlerini görmeleri açısından sakıncalı değildir, adamlık seviye ve kalitesi açısından da sorunlu olması hasebiyle zararlıdır. Kadınlar kendi aralarında oturmalı, kadınca işleri kendi aralarında yapmalıdırlar.

Evlerimizde erkekler ile hanımların ayrı odalarda oturmaları yine bu adamlık kalitesiyle bağlantılıdır. Bunu eleştirecek olanların harem-selamlık müessesesinin karşı cinse illa kötü bir gözle bakılmasına bir önlem olarak tesis edilmesi zaviyesinden görerek eleştirmeleri eksiktir ve konuyu anlamamaktır. Adamlık denen şey, kadınların bir arada oturup kadınların konuştuğu şeyleri konuşmalarıdır. Erkekler de kendi aralarında konuşulacak şeyleri konuşurlar. Fıtrat bunu gerektirir. Bunu bozmak illa kadınların mahrem görüntülerine muttali olma tehlikesinden ötürü değildir.

Bir erkek üç-beş yıl sadece kadınlarla vakit geçirse dantel örmeye, nakış işlemeye heves eder. Karakterinin değişmesi, oturup kalktığı kimselerin tipine bürünmesi kolaylaşır. İnsanın emdiği süt gibi gözünün gördüğü de önemlidir. Erkek veya kadın yaratılıp sonuçta adamlığa yol bulabilmenin gereği manevî tarafı güçlü tutmak olduğu kadar maddî-fizikî açıdan da tavizli yaklaşımdan uzak durmaktır.

Cinsiyetle alakası olmayan böyle bir adamlık bakışı vardır. Saçı uzun olmak ne konumuz dâhilindedir ne de utanılacak bir şey olabilir. Peygamber Efendimiz aleyhisselam ve ashab-ı kiramdan birçok kimsenin saçı, bugünkü kadınların saçından uzundu. Ömer bin Hattab, olanca adamlığına karşın kel biriydi. Kimse onun saçının olmamasını mesele hâline getirmedi çünkü bunun adam olmakla, adamlıkla ilgili olmadığını pekâlâ biliyorlardı.

Arayışımız ve hasretimiz erkeklikten adamlığa yükselebilmektir. Erkek/kadın olarak yaratılmak elimizde değilken erkekliği/kadınlığı adamlığa taşımak elimizdedir.

Önemli bir sorunumuz da kendimize yoğunlaşırken diğer taraftan çocuklarımızı dahi adamlık seviyesinde büyütüp yetiştirmek zorunda olmamızdır. Pek çok yavrumuz anne-baba tarafından yanlış

taktiklerin kurbanı olup (güya) merhamet ve sevgi yüzünden, otuz yaşına gelmesine rağmen bir kız teslim edilip aile kuramayacak hâlde yaşamaktadır. Servet yiyecek kadar büyük midesi olduğu hâlde bir cüzdân kadar parayı tasarruf ile kullanamayacak şahsiyet düşüklüğü yaşanmaktadır. Verilse Karun'un servetini üç haftada yiyecek becerisi vardır ama üç parayı üst üste koyacak kadar iradesi görülmez. Böylelerinin değil adamlığı, erkekliği bile tartışma konusu edilecek hâldedir.

Hâlâ evlerimize gelen misafirlerin yanına çocuklarımızın gelmesini istememe huyumuz devam edebilmektedir, yaramazlık edip yanlış söz konuşacağı endişelerinden ötürü. Ciddi bir toplantıya gideceği zaman çocuğunu götürmeme, akraba ziyaretine giderken çocuğunu yanına almama tavırları da bu durumun uzantılarıdır. Misafirlige gidildiğinde büyükler ayrı odada, çocuklar da başka bir odadaki televizyon-bilgisayar karşısında eğlenirken bu manzarada büyükler büyüklüklerini hep kendilerine sakladıklarının farkına varmamaktadırlar.

Hâlbuki bunun tam tersi olmalıydı. Zeyd radiyallahu anh daha on bir yaşındayken Bedir'e katılmak üzere sıraya girmişti çünkü adamlık eğitimi görmüştü. Çocuklarımızın büyütülürken büyük birer adam mantığıyla yetiştirilmeleri çok önemli bir konudur.

Ashab-ı kiram Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellemin meclislerine küçük çocuklarını da getirirdi. Bir defasında Efendimiz aleyhisselam, demek ki çocuğu sürekli görmesinden dolayı, bir adama "senin yanında bir çocuk gelirdi yanıma, onu göremiyorum artık" buyurmuş. Adam da "ya Resûlallah" diye cevap vermiş, "o çocuğumu kaybettim." Ve ağlamaya başlamış. Efendimiz aleyhisselam da bakmış ki adamın yarası deşilmiş oldu. Bunun üzerine Resûl-i Ekrem, "ne üzülüyorsun, 'hoş geldin baba' diyeceği yere gitti" diyerek adamcağızı teselli etmiş.

Anlıyoruz ki ashab-ı kiram, küçük çocuklarını da Peygamber aleyhisselamın yanına getiriyorlardı. Bir âlimin yanına gittiğimiz, akraba büyüğümüzü ziyaret ettiğimiz zaman çocuğumuzu da beraberimizde götürmemiz bu tavır devam ettirmemizin gereğidir. Tabii ki büyüklerin olduğu meclislerin heybetini sarsmayacak, baltalamayacak bazı dikkatleri de titizlikle göstermeli, en azından çocuğumuzun yola çıkmadan önce tuvalet ihtiyacının giderildiğinden emin olmak gibi basit önlemleri almış olmalıyız.

Başta ashab-ı kiram gelmek üzere ümmetimizin büyüklerini çocuklarımıza kesinlikle tanıtmamız gerekir. Ömer bin Hattab'ı, Halid ibni Velid'i, Selahaddin-i Eyyub'yi, Fatih Sultan Mehmed'i bilmeyen çocuk adam olmaz. Çocuğumuz Nesibe'yi, Hadice binti Huveylid'i, Hafsa'yı, Aişe'yi muhakkak tanımalıdır.

Dikkat edilmelidir ki çocuğumuza bu büyük isimleri tanıtmak, mesela Halid ibni Velid'i örnek alalım, onunla ilgili bir filmi bilgisayarda başlatıp çocuğu ekranın başına oturtmakla veya ilgili bir romanı satın alıp eline vermekle olmaz. Halid ibni Velid'i tanıtmak dediğimiz böyle bir şey değildir. İnsan bu ayrımı kavramak için önce kendine bir bakmalıdır; elinde Mushaf var ve Bakara suresini okuyup orada Allah'ın neler buyurduğunu hemencecik anlayabiliyor mu?

Eğitim böyle verilmez. Bu olsa olsa ticarî eğitimidir.

Peki Halid ibni Velid'i nasıl tanıtacağız? Piknikte. Çünkü çocuğu kıvamına getirdikten sonra konuşursak istediğimizi başarmış olabiliriz. Sözelimi çocuğumuz tuttuğu takımın gollerinden bahsederken diyalogun arasına hemen, "yavrım, Halid ibni Velid de bir vurmuştu, Şam bizim olmuştu" cümlesi sokuşturularak, böyle bir eşref saati esnasında gündeme alarak başarılabılır.

Evdeki en orijinal, en keyifli ve kritik anlarda ashab-ı kiram gündeme getirilmelidir ki yapılan aş tatabilsin.

Ayrıca çocuğu horlamak adam olmalarının en büyük engellerinden biridir. Bir çocuğa, "sen adam olmazsın, amcanın çocuğuna baksana nasıl yapmış..." diye söylenen kıyaslamalar, her ne kadar

çocuğu zahiren bu sözlerden etkilenmemiş görebilsek de aynen söylediklerimiz gibi bir sonuçla karşılaşmamıza sebep olacaktır. Küçük görmek çocuğu engelleyen bir şeydir.

Çocuğumuzu mücahit olmakla vasıflandırmamız gerekir. Düştüğü zaman “mücahit adam kendi kalkar” deyip müdahale etmemek kendini geliştirmesi için de önemlidir. Su isteyince ondan kırk yaş büyük annesi gidip mutfaktan getirirse çocuğun adam olmasının önü tıkatılıyor demektir. Böyle bir çocuk dağları-çölleri aşip Medine’yi İslamlaştıran Musab olamayacaktır. Çocuklarımız doğal büyütülmeli, ağladığında ağlamalı, güldüğünde gülmelidir.

Çocuğu abisi dövmüş. “Abim beni dövdü.” Yemeseydin dayak, deyip geri göndermeli. Anlamalıdır ki kendini savunması lazım. Çocuğun bisikletine diğer çocuğun bisikleti çarpmış. Polis mi çağıracağız şimdi? Büyük vaveyla koparmanın manası yoktur ve çocuğu küçücük durumlarda bile kollamaya, savunmaya girişen tavırlar onun iradesinin gelişmesini engeller.

Çocuk misafirlikte kurabiyeyi döktü diyelim. Buna nükleer malzemeymiş de alt kattaki daireye kadar yeri delerek geçecekmiş muamelesi etmekte mana nedir? Altı üstü kurabiye! Masalar kaldırılır, ince gırgırlar ayrı, makineler ayrı süpürür... çocuk nükleer silahla suç işlese herhâlde bu kadar büyütülürdü. Yarım saatlik misafirliğin yirmi dakikası çocuğun döktüğünü temizlemekle, temizliği büyütüp abartmakla geçiyor. Diğer taraftan elbette aynı çocuğun, misafir huzuruna çıkmamak konusunda zihninde bir şeyler doğuveriyor ve o günkü misafirlerden hoşlanmamayı da öğreniyor. Evini putlaştırıp yabancı istememesi de diğer bir etkidir.

Çocuk oyuncağıyla rahat şekilde oynayamıyor. Oraya koyma, buraya basma, dikkat et... bunlar adam yetiştirmeye engeldir.

Çocuklarımızın lüks düşkün olmaları da adamlık önündeki mânilerdendir. Bir anne-baba, çocuğuna beş ayda bir ayakkabı alarak iyilik etmiş olmaz. Elimizde imkân olması harcayacağımız manasına gelmez. Abisinin giydiklerini büyüdükçe küçük kardeşe giydirmek neredeyse rastlanmayan bir durum hâlini almıştır. Nesillerimizin nimet düşkün ve şımarık yetişmeleri büyüdüklerinde ayarı kaçık olacaklarına işaretler.

Ömer bin Hattab radiyallahu anh, “nimetler hep devam etmez, biraz da sert yaşamaya alışın” demiştir. Allah, helak etmeyi murat buyurduğu milletleri nimet bolluğuna gark ettiğini haber vermektedir.

أَلْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ. وَصَلَّى اللَّهُ وَسَلَّم عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ أَجْمَعِينَ.

Âlemlerin Rabbi Allah’a hamd, Efendimiz Muhammed aleyhisselama, ailesine, ashabına salat ve selam olsun.